

Nr. 190

XXVI r.
istnienia

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 5-6 pp
Artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się.

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela, dnia 15 lipca 1923 r.

Cena numeru
1000 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Miesięcznie mk. 21,000
Z przes. poczt.

Miesięcznie „ 26,000
poza Łodzią egz. 1100

Konto Pocztow. Kasy

Oszczęd. 60594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

CASINO

Ostatnie dni!

Obraz, który zachwycał królewskie oczy król pary Rumuńskiej.

Początek przedst. o 3.

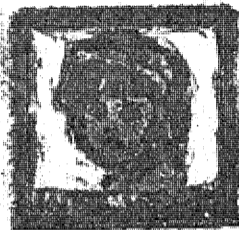
JACKIE COOGAN

najmniejszy wzrostem ale największy talentem
kino-artysta ameryk. występuje w „Panie”, Nowy

— Świat 40, w niebywale pogodnym dramacie duszy małego dziecka

(My Boy) Złoty Chłopak

Rumuńska para król. oglądając ten obraz w Łańcucie była głosem brama JACKIE COOGANOWI.

Cukiernia Wiedeńska
Ferdynanda Ullricha

Pietrkowska 142.

Rendez-vous wytwornej publiczności.

Codziennie świeże ciastka, herbatniki, cakes,
wafle biszkopki i czekoladki własnego wyrobu
Torty, lody na zamówienie.

— Sprzedaż hurtowa i detaliczna. —

Codziennie koncert kwartetu od godz. 6-12 w
nocy, w niedzielę i święta również w godzinach
obiadowych pod batutą znanego skrzypka p.
LIDAGERA. (6542b)

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Obrazy Grottgera we Lwowie.

(wp) W piątek 13 bm, odbyło się uroczyste
przejęcie obrazów Artura Grottgera, ofiarowa-
nych przez Rząd, Departament Kultury i Sztu-
ki w darze Galerji Obrazów m. Lwowa,

Lwów, z którym zrosła się młodość i cała
karjera artystyczna Grottgera, duchowo przy-
jął z wielkim pietyzmem arcydzieła Grot-
tgera tem więcej, że prochy wielkiego artysty
spoczywają od dnia 4-go lipca 1878 r. na cmen-
tarzu Łyczakowskim,

Prowokacje krzyżaków na politechnice
Gdańskiej nie ustają.

(wp) Szykanowanie Polaków na politech-
nice gdańskiej nie ustaje. Ogłoszenie poprzed-
niego rektora politechniki gdańskiej, by stu-
denci „w swoim osobistym interesie” rozmawia-
li w języku niemieckim. Wywieszono jest w dal-
szym ciągu, oczywiście przez studentów pol-
skich ignorowane. W ostatnich dniach znowu
zdarte zostały w westybuli politechniki tablic-
ki i godła polskich korporacji, „Wisły” Helan-
ji i „Gedanji”. W wyniku interwencji
przedstawicieli tych korporacji, rektor przy-
rzekł wydać „ostre zarządzenie”. Wśród studen-
tów polskich panuje zrozumienie wzburzenie.

Trudności w rozwiązaniu problemu rurskiego.

AMERYKA NIECHCE POŚREDNICZYCH

LONDYN 14,7 (PAT) Biuro Reutera
donosi z Waszyngtonu: z miarodajnej strony
oświadczają, że ze strony angielskiej nie za-
sięgano u rządu Stanów Zjedn. opinji w spra-
wie planowej odpowiedzi angielskiej dla
Niemiec. Waszyngton nie podejmował też
w sprawie tej żadnych kroków. Dzienniki do-
noszą o wymianie zdań tej kwestji za pośre-
dnictwem ambasadora Stan. Zjedn. w Lon-
dynie. Doniesienia te są niezasadnione.
Podczas, gdy oficjalne koła amerykańskie
odmiennie wyrażają opinie okupacji Zagłę-

bia Ruhry, ogółem panuje pogląd, że będą
podjęte próby umożliwienia wyjścia z tru-
dności, związanych ze sprawą wspólną ak-
cji mocarstw. Akcja ta miałaby na celu stwier-
dzenie zdolności płatniczej Niemiec i ich
stanu gospodarczego. Gdyby to było główną
treścią propozycji rządu angielskiego, to plan
taki, jak zapewniają w Waszyngtonie miał-
by wiele wspólnych punktów z propozycja-
mi Hughesa przedstawionymi w porozumie-
niu z rządem francuskim.

Obawa nowych zamieszek w Niemczech.

SENSACYJNA UCIECZKA ERHARDTA
ZANIEPOKOJENIE W KOŁACH LEWICOWYCH.

WIEN 14,7 (PAT) „Neue freie Pres-
se” donosi z Berlina: Ucieczka Erhardta wy-
wołała powszechną sensację. W kołach lewi-
cowych panuje wielkie zaniepokojenie. U-
cieczkę tę uważają za dowód słabości władz
administracyjnych oraz dowód niesłychanej
ruchliwości tajnych organizacji, kierowanych
przez Erhardta. Dzienniki wyrażają przypu-
szenie, że Erhardt wykorzysta pobyt na
swobodzie do przygotowania nowych zamie-
szek.

„Vorwärts” zaznacza, że sytuacja

jest bardzo poważna dziennik wzywa robo-
tników aby byli w pogotowiu.

RZĄD OBAWIA SIĘ REWOLUCJI Z
PRAWA.

BERLIN 14,7 (A. W.) Za uchwycenie
zbiegłego kapitana marynarki niemieckiej,
Erhardta, prokuratorja wyznaczyła 25 miljo-
nów marek nagrody.

Zasadniczym zagadnieniem w tej spra-
wie jest problem, czy uwolniony on został
przez organizacje prawicowe, które obawiały
się procesu, czy też ucieczka jest zapowie-
dzą ruchu rewolucyjnego prawicy. Koła of-
ficyjne z zaniepokojeniem śledzą sprawę
ucieczki.

Z POBYTU PREZYDENTA MINISTRÓW
W KRYNICY. PREZ. WITOS W
KRAKOWIE.

KRYNICA 14,7 (A. W.) Dziś prezy-
dent ministrów Witos po tygodniowym po-
bycie w Krynicy wyjechał do Krakowa wraz
z wojewodą Gałęckim.

Podczas swego pobytu w Krynicy o-
glądał premier w towarzystwie dyrektora
zakładów zdrojowych, inż. Nowotarskiego,
plany i stan robót urządzeń zdrojowych i
stwierdził znaczne postępy w porównaniu z
rokiem ubiegłym. Premier obiecał ze swej
strony poparcie prac zarządu zdrojowego.
Następnie odbył p. premier szereg kon-

ferencji politycznych i objechał granice pol-
sko — czeską.

PRZYGOTOWANIA DO KAMPANJI
WYBORCZEJ.

GDANSK 14,7 (A. W.) „Gazeta Gdańska”
donosi, że na zebraniu komunistów tutejszych
poruszone m. in. sprawę utworzenia specjalnej
organizacji, mającej stać się przeciwstawieniem
„Einwohnerwehry” gdańskiej. Stworzenie tej
organizacji projektowane jest jeszcze przed roz-
poczęciem kampanji wyborczej do senatu gdań-
skiego,

Powołując się na ogłoszenie Towarzystwa Przemysłu Węglowego w Polsce z dnia 10 maja r. b. w „Kurjerze Łódzkim” i „Rozwoju”, niniejszym zawiadamiamy, że firma nasza jako placówka subskrypcyjna na Okręg Łódzki posiada jeszcze do odstąpienia pewną niewielką ilość

AKCJI

Towarzystwa Przemysłu Węglowego w Polsce

pozostałych z subskrypcji IV emisji.

Jednocześnie komunikujemy, że posiadacze tymczasowych kwotów na Akcje IV-ej emisji powyższego Towarzystwa mogą się zgłaszać do naszego biura, gdzie otrzymają świadectwa tymczasowe.

Dłh Karol Nowicki i Ska
Łódź, Piotrkowska № 127,
 (wejście z ul. Zamenhofska № 1.)

1217 b

Kto nie wyjechał

na letnie wycieczki, ten może spędzić wolny czas w ogródku przy restauracji

„TIVOLI”, Przejazd I, tel. 26—30.

Od godz. 5 po poł. podczas podwieczorku przygrywa wykłontny kwintet.
 Wieczorem koncert znanej orkiestry 31 p. S. K.

(1191-b-3)

Zaciekły wróg Polski wraca do kraju.

WYJAZD METR. SZEPTYCKIEGO Z RZYMU TOWARZYSZĄ MU MNISI BELGIJSKY,

LWÓW 14,7 (AW) Metropolita Szeptycki wyjechał z Rzymu i przybędzie do Lwowa za kilka dni. W podróży towarzyszy mu kapelan i kilkunastu mnichów belgijskich, którzy zamierzają osiedlić się w Małopolsce Wschodniej i utworzyć tam klasztor i zakład wychowawczy.

Stan zdrowia metropolity jest bardzo poważny, pomimo to obejmie on swój urząd, który de facto sprawować będzie mianowany infułat kanonik katedry świętojurskiej.

Z obawy przed demonstracjami, zaniechano powitania na dworcu we Lwowie i w drodze Zapowiedziane demonstracje polskie wywołały w sferach ruskich wielkie rozgoryczenie i przy

gnębienie.

Po powrocie metropolity do Lwowa pojawi się list pasterski, Stolica Apostolska zabroni duchowieństwu świeckiemu i zakonnemu ruskiemu brania udziału w polityce.

METROPOLITA WE WIEDNIU OCZEKUJE ZEZWOLENIA WARSZAWY.

LWÓW 14,7 (A. W.) „Gazeta Lwowska” donosi z Wiednia, że w nocy z 13-14 bm. przybył z Rzymu do Wiednia metropolita Szeptycki. Na dworcu został powitany przez delegację emigracji ukraińskiej. Metropolita zatrzymał się we Wiedniu, skąd porozumiewa się co do dalszej swej podróży z Warszawą i Watykanem.

Z Rosji.

RZEKOMY WYNALEZEK SOWIECKIEGO INŻYNIERA, CZY „PRAWDA” PRZY PADKIEM NIE KLAMIE.

MOSKWA 14,7 (A. W.) „Prawda” pisze o nowym wynalazku, dokonany przez inż. Kapelusznikowa, który polega na zastosowaniu hydraulicznych aparatów obrotowych przy wierceniu szybów naftowych. Aparaty wynalazku Kapelusznikowa pozwalają na wiercenie 3 — 4 razy szybsze i dokonują dowieńczenia znacznie głębiej, przy zastosowaniu całkowitej elektryfikacji wiercenia.

Jest rzeczą prawdopodobną, iż wiadomość ta jest jednym z pomysłów reklamowych Sowietów.

SPÓR JAPONSKO — ROSYJSKI. CZEGO ŻĄDA JAPONIA OD SWEGO SASIADA.

MOSKA 14,7 (A. W.) „Izwestja” donosi, że japońskie ministerstwo spraw zagranicznych wypracowało następujący projekt rozwiązania sprawy Mikołajewskiej i

Sachalińskiej. Rosja przyjmuje odpowiedzialność i wyraża żal z powodu wypadków Mikołajewskich. Japonia zrzeka się materialnych odszkodowań. Rosja daje Japonii koncesje na Sachalinie. Prasa japońska odnosi się dość nie przychylnie do rokowań japońsko — rosyjskich, żądając aby uprzednio spełnione zostały następujące warunki: 1) Zwrot przez Rosję 40 milionów jenów, wydanych na okupację Sachalinu i 2) towarzystwa akcyjne, które mają powstać dla eksploatacji Sachalinu winny być utworzone w myśl prawodawstwa japońskiego.

ZMIANY W SOWIECKIEJ DYPLOMACJI

RYGA 14,7 (PAT) Dziennik „Siewo-dnia” donosi, że szef wydziału bałtyckiego w Moskwie Haneckij ustępuje, a na jego miejsce mianowany będzie Kopp, były sowiecki przedstawiciel w Berlinie. W związku z tem dzienniki spodziewają się znacznej poprawy stosunków rosyjsko — litewskich, do czego jakoby dąży obecny przedstawiciel sowiecki w Rydze.

ZWIĘKSZENIE SIĘ RUCHU W PORCIE GDANSKIM

GDANSK 14,7 (AW) Według informacji „Dziennika Gdańskiego” zastój w porcie

gdańskim, trwający od pewnego czasu, zaczyna obecnie ustępować wraz z rozpoczęciem się okresu emigracyjnego z Polski i z przybyciem okrętów transatlantyckich, Ruch zwiększa się z pod

wyższenia liczby emigrantów polskich do Ameryki o 10,000,

OBOWIĄZEK MELDOWANIA SIĘ OBYWATELI POLSKICH ZNIESIONY,

GDANSK 14,7 (AW) „Dziennik Gdański” dowiaduje się, że w związku ze zniesieniem obowiązku meldowania się obywateli polskich w Gdańsku. senat gdański zamierza zniesić obowiązek ten dla cudzoziemców wogóle.

OBNIŻENIE SIĘ KOSZTÓW UTRZYMANIA W AUSTRII,

WIEN 14,7 (PAT) Urzędowa komisja stwierdziła, że koszty utrzymania w Austrii zmniejszyły się o 5 proc w porównaniu z poprzednim miesiącem,

KONFERENCJA MAŁEJ ENTENTY,

BELGRAD 14,7 (PAT) Rządy państw małej ententy ustaliły termin obrad konferencji ministrów spraw zagranicznych małej ententy na dzień 29 lipca. Na konferencji tej będzie omawiana również i sprawa odszkodowań,

ROBOTA TAJNYCH ORGANIZACJI W NIEMCZECH,

BERLIN, 14,7 (PAT) Telegraphen Union donosi z Monachjum, że skazany na śmierć w ostatnim procesie o sabotaż Sasse wniósł do rządu francuskiego prośbę o ulaskawienie. W prośbie swej podaje Sasse sensacyjne szczegóły w sprawie tajnych organizacji Oberland i Hanseatischer Freikorps, Sasse wymienia nazwiska całego szeregu osób, kierujących tajnymi organizacjami i ich dokładne adresy, jak również podaje szczegóły, dotyczące utworzenia w Mannheim i Frankfurcie oddziałów mających na celu wysadzanie w powietrze różnych obiektów. Dalej podaje Sasse, że od dłuższego czasu pozostawał w stosunkach z tajnymi organizacjami i posiada wiadomości o zamierzonym zamachu prawicowym w Niemczech. Wreszcie Sasse wyraża gotowość podania dalszych szczegółów o organizacji narodowych socjalistów,

JAK NIEMCY KOKIETUJĄ LITWE KOWIENSKĄ.

BERLIN 14,7 (A. W.) Prasa niemiecka donosi, że niebawem przedstawicielstwo niemieckie w Kownie zostanie przemianowane na poselstwo. Przedstawiciel Niemiec w Kownie już przed kilku tygodniami otrzymał stopień ministra pełnomocnego z tytułem posła.

PROJEKT STATUTU RADY AMBASADORÓW.

GDANSK 14,7 (A. W.) Według informacji prasy gdańskiej z Paryża w sprawie Klajpedy, co do projektu, doręzonego radzie ambasadorów, rząd litewski zgłosił wiele poprawek.

Zarząd portu klajpedzkiego ma być podobno wyznaczony przez dyrektorjat z pośród ludności miejscowej. Prócz zarządu portu, projektowane jest również stworzenie rady portu, z udziałem Polski.

GDANSK 14,7 (AW) W tych dniach doszło do porozumienia pomiędzy socjalistami i partją mieszczańską, celem utworzenia wspólnego frontu wobec zbliżających się wyborów do sejmu i senatu,

Chodzi o kilka mandatów, które bez utworzenia wspólnego bloku napewno by dla partji mieszczańskiej przepadły. Współdziałanie tych dwóch tak różnych partji wytłumaczyć można orientacją, wynikającą z agitacji antypolskiej.

MILJONÓWKA,

W wczorajszym ciągnięciu Miljonówki wylosowany został Nr.

1.045.863

Ferment czy nawrót?

Niezrozumiałość sporu ideowego między N. P. R. a Ch. D. była wielokrotnie tematem rozpraw tych wszystkich, którzy interesują się sprawami społecznego ruchu robotniczego. Ostatnio pos. N. P. R.-u Dr. Wachowiak wyraźnie położył nacisk na ten spór.

Cofnijmy się wstecz. W r. 1889 powstał na Górnym Śląsku „Związek Wzajemn. Pomocy Chrz. Robotników Górnośląskich”, w r. 1902 powstał w Poznaniu „Polski Związek Zawodowy” a w kilka miesięcy później „Zjednoczenie Zawodowe Polskie” w Bochum. Cel wszystkich tych trzech organizacji był: 1) ochrona robotnika polskiego przed utratą wiary coby niechybnie nastąpiło gdyby omotanym został sidłami socjalistycznymi; 2) ochrona przed utratą narodowości i języka ojczystego w razie gdyby wstępowali do zrzeczeń niemieckich.

Wszystkie trzy organizacje jeszcze przed połączeniem się w r. 1909 stały na zasadach narodowych i chrześcijańskich, przy czym wykluczono z zebrań spory religijne i politykę oraz oświadczone się przeciwko walce klasowej.

Gdy z mroków i zawieruchy wojennej zaczął się wyłaniać świt niepodległości Polski, warstwy pracujące w dawnym zaborze pruskim założyły w r. 1918, „Narodowe Stronnictwo Robotników”, którego celem było polityczne uświadomienie szerokich mas ludu roboczego, obrona przed jego upośledzeniem w życiu publicznym, narodowym, wywalczenie i uznanie praw mu przysługujących, przytem postanowiono dosłownie N. S. R. nie będzie opierało się na ciasnym pojęciu stanowym, nie myśli uprawiać walki klasowej, i wiernie stać będzie przy zasadach chrześcijańskich, a sprawy polityczne i gospodarcze opierać będzie na dobrze zrozumianej encyklice Ojca św. Leona XIII „Rerum Novarum”.

Obecny emperowiec Wł. Herz, jeszcze dobitnie zaznaczył chrześcijańską, demokratyczny charakter organizacji, przy zakładaniu filii N. S. R. w Berlinie w marcu 1918 r.: ... tylko zastosowanie szeroko pomyślanej polityki demokratycznej w duchu sprawiedliwości chrześcijańskiej i postępu cywilizacyjnego, może stworzyć silne podstawy każdej państwowości także i polskiej” (zadania N. S. R. str. 2) a dalej na str. 3: „... Wystąpienie na widownię naszego nowego ruchu polit. organizującego się w N. S. R., stojącego silnie na gruncie interesu narodowego i chrześcijańskiego — starającego się wytworzyć w duszy narodu pierwotnie niezbędne do polskiego życia państwowego uważać należy jako zjawisko nadzwyczaj doniosłe...”, a dalej (str. 7)... N. S. R. nie myśli tedy uprawiać walki klasowej jako pracy rozbijającej społeczeństwo... stronnictwo stać będzie wiernie przy zasadach chrześcijańskich jako jednej z głównych podwalin fundamentalnych ludzkości...” (str. 8).

Powyższe cytaty charakteryzują niedwuznacznie ideje przewodnie N. S. R. Jako znamienne przytoczę jeszcze dalsze urywki (str. 9 i dalsze): ... N. S. R. nie może nigdy zostać schronieniem dla jakichś politycznych lincoskoków... którzy za miskę marmelady, wojennej a jałowej soczewicy sprzedawali wszystko i każdemu kto zdawał się więcej dawać...

Powyższy rzut oka wstecz aż do r. 1889-go, był koniecznym dla należytego ocenienia doniosłości i ważności wezwania rzuconego przez prezesa klubu N. P. R. na ostatnim zjeździe poznańskim, wezwania nawołującego do wskrzeszenia dawnych haseł, jakie panowały przed wojną wśród robotników przywiązanych gorąco do narodowości i kościoła.

Wysuwa się druga sprawa, również poruszona przez Dr. Wachowiaka, sprawa sporu ideowego między N. P. R. a Ch. D.

Ponieważ oprócz dwóch łódzkich posłów, cały klub N. P. R. opiera się, w całej Polsce, tylko na organizacjach śląskich

i poznańskich musi się i tam sięgnąć po promień światła.

Rozwijające się pomyślnie N. S. R. przystąpiło w r. 1919 do akcji wyborczej do Sejmu Ustawod. Funduszy brakło, postanowiono więc zwrócić się o pomoc do dzielnicowej organizacji westfalskiej. Warunki podane były nie do przyjęcia, kwestionowano kandydatów N. S. R. a wysuwano kandydatów do stronnictwa wcale nie należących i ponadto obarczonych zakazem prusofilstwa. Pomocy nie przyjęto, ale wywiązała się nienawidź ze strony „Bochumszczyków” do krajowego N. S. R.

Po odbytych wyborach, pod hasłem zasad Chrześcijańskich i Demokratycznych, za którymi wszyscy wyborcy się wypowiedzieli, bez uchwały stronnictwa wprowadzono posłów N. S. R. do warszawskiego klubu N. Z. R. (Narod. Zw. Rob.) opierającego się w swoim programie na zasadach socjalistycznych, etyki społecznej i walki klas.

Po pewnym czasie posłowie N. S. R. doszli do przekonania że współpraca z N. Z. R.-em jest niemożliwą i na mocy uchwały, wspólnie powziętej wystąpili z Nar. Zw. Rob. w Sejmie i wraz z posłami Chrześcijańskimi, Dem. z Kongresówki, którzy wystąpili ze Zw. Lud. Narod. (jak ongi N. Z. R. z N. D.) utworzyli własny klub: Nar. Chrz. klub Robotn. Od tej pory zaczęła się silna podziemna robota, tak ze strony N. Z. R. jak i N. S. R. w Westfalji, przez delegatów warszawskich. Doprowadziło to do kongresu z dn. 1 lutego 1920 r., na którym dzięki sprytniej akcji uchwalono nowy program — po mowie Dr. Wachowiaka — zalecający wprowadzenie etyki społecznej i walki klasowej i usuwanie dotychczasowego programu N. S. R., stojąc na ciasnym pojęciu stanowym. Zamiast mieć za podstawę encyklikę „Re-

rum Noverum”, przyjęto rozbijającą społeczeństwo walkę klasową.

Wobec takiej zasadniczej zmiany kierunku w stronnictwie, znaczna część posłów N. S. R., tj. 12, wystąpiła, do nich dołączyli się później inni.

Na życzenie kilku filii dawnego N. S. R. zebrali się działacze w Poznaniu 14 marca 1920 i podejmując dalej program N. S. R., wraz z Ch. D. utworzyli nowe stronnictwo „Chrz. Nar. Stron. Pracy” ogólnie znane pod nazwą Ch. D.

Nieco później odstępcy N. S. R. połączyli się z N. Z. R. i utworzyli (w 1920 r.) nową partję: N. P. R.

Oto geneza sporu ideowego między N. P. R. a Ch. D.

Jeżeli teraz porównamy wezwanie Dr. Wachowiaka na owym kongresie rozlanym 2 II. 1920 r. z uwagami tegoż Dr. Wachowiaka w „Głosie Zjednoczenia” (VII 1923) i jego wezwaniem na ostatnim zjeździe N. P. R.-u w Poznaniu, musimy dojść do wniosku że Dr. Wachowiak dojdź znów musiał do przekonania że przecież życie jest nieubłagalnie silne, a zdrowe narodowe i chrześcijańskie uczucia ludu polskiego trwale jak opoka po której wcześniej lub później jak woda ślizgać się musi frazeologia demagogiczna.

Uwagi Dr. Wachowiaka, świadczą o nim nie, jako o demagogu, lecz jako o społeczniku rzetelnym.

Powrót N. P. R.-u do ideologii wyrażonej przez prezesa klubu otwierałby perspektywę na powstanie potężnej Polskiej Partji Pracy opartej na ideałach chrześcijańskich, narodowych i demokratycznych.

Pytanie tylko czy N. P. R. stał wobec zwykłego fermentu czy przed nawrotem?

Traktat w Rapallo i jego realizacja w Łodzi

KOGO POPIERAJĄ ZAKŁ. PRZEM. K. SCHEIBLERA I L. GROHMANA

W ostatnim numerze („Myśli Niepodległej” znajdujemy poniższy artykuł dotyczący łódzkich zakładów przem. Scheiblera i Grohmana w którym „Myśl Niepodległa” demaskuje krecią robotę zarządu powyższej fabryki tak uprzywilejowującego obce narodowości na niekorzyść miejscowej ludności polskiej.

Od niejakiego czasu Zjednoczone zakłady przemysłowe K. Scheiblera i L. Grohmana w Łodzi przystąpiły do realizacji na gruncie polskim traktatu w Rapallo, propagując zbliżenie, niemiecko-rosyjskie i wszystkie odpowiedzialniejsze stanowiska, gdy tylko otwierają się wakansy, powierzają — Rosjanom.

A więc w t. zw. Przedalni cienkiej pracuje biuralista, niejaki pan M. Tkaczuk, chociaż całe gromady Polaków tułają się po Łodzi bez zajęcia.

W przedalni centralnej widzimy na posadach biuralistów: Mikołaja Silcowa, Dymitra Malinowskiego i Siergieja Krasilnikowa.

Przedalnia „Księży młyn” zatrudnia biuralistę Georgja Andriejewa oraz magazyniera Eljasza Diektiarowa.

Jednocześnie w Zakładach przemysłowych niemal całkowicie uniemożliwiono dostęp praktykantom Polakom. Natomiast praktykantów z pośród mniejszości narodowych przyjmuje się chętnie, z otwartymi rękoma.

Bliższych informacji o przyczynach tej orientacji polityczno-przemysłowej mogliby niewątpliwie udzielić panowie: Krektzy, Krenz i Bryndysz — ideowi inspiratorzy firmy „K. Scheibler i L. Grohman”, a jednocześnie wybitni działacze miejscowego „Deutschtumsbundu”. Wogóle zbyt mało uwagi poświęca się u nas kreciej robocie tej destrukcyjnej organizacji na terenie łódzkim Tymczasem jest to najsilniejsza pod względem osobistego składu, najlepiej postawiona materialnie i najkonsekwentniej realizująca swe zaborcze plany filia zwoj wszech niemieckiej w Polsce. Należą do niej najwybitniejsi fabrykanci, ich dyrektorowie

oraz poważny zastęp majstrów fabrycznych. Co w Bydgoszczy, lub Grudziądzu przedzieł czy później musi wyjść na światło dzienne i rozbić o jednolity wał kresowego patriotyzmu, tutaj, wśród kosmopolitycznej atmosfery, wielkiego ośrodka przemysłowego rozwija się bez żadnych przeszkód.

Przemysł łódzki, pozostający dotychczas pod zwierzchnictwem Niemców, żywiłowo dąży do opanowania rynków wschodnich i dzięki temu stanowi doskonałe podłoże dla zbliżenia rosyjsko-niemieckiego. Jest to naturalny most, łączący Berlin z Moskwą przez Polskę. Pracując pod maską polskiego obywatelstwa, rzekomo dla wzbogacenia Polski, hakatyści nowego typu, panowie Krektzy, Krenz i Bryndysz, wzmacniają wiadzą tego mostu podatnym materiałem rosyjskim, ufni, że Ministerjum spraw wewnętrznych nie zastosuje względem nich tych energicznych środków, jakimi odpowiedziało na konspirację niemiecką w Dzielnicy pomorskiej.

Strategia niemiecka przegrała wojnę światową już w pierwszych miesiącach 1914 roku nad Marną, u wrót Paryża. Lecz zmilitaryzowany przemysł niemiecki stworzył linię Hindenburga, zagroził Francuzom, Anglikom i Belgom drogę nad Ren żelazną rogatką armat, oddaliwszy godzinę katastrofy na lata. Inaczej niezawodnie przedstawiałaby się potęga odporna owego przemysłu, gdyby rej wodzili w nim właśnie Francuzi, Niemcy lub Belgowie. Wówczas — nie byłoby wojny światowej.

Patrząc na Łódź, działalność tamtejszego „Deutschtumsbundu” oraz jego emisariuszów w przemyśle, panów Krektzych, Krenzów i Bryndyszów, na systematyczne usuwanie Polaków przy jednoczesnym forytowaniu Rosjan, musimy myśleć kategorjami państwa, gotującego się do odparcia ataku nieprzyjaciół na dwóch frontach. Każda tamtejsza placówka posiada niesłychaną wagę. Każda może decydować o zwycięstwie lub przegranej. Nikt w arsenałach nie tworzy zakładów dobroczynnych dla państwa przyniesionego na skrzydłach burzy,

NA MARGINESIE.

Piękne hasła!...

Z „Wyzwolenia“ drab szalony
 Agituje na wsze strony,
 A że szpryncem jest nielada,
 Więc na Polskę wciąż napada,
 Na wsi, w mieście, wśród osady,
 Inicjuje wciąż napady:
 — Palić dwory, niszczyć włości!..
 Drze się, — Bić! rżnąć, bez litości!!!
 Precz z „Chijoną“ — Witosami!
 Dźgać endeków! tłuc cepami!
 Bogdaj piekło ich zatrzaśło!
 Rewolucja! oto hasło!!!..
 Niech kraj w gruzy się rozpadnie,
 Wśród przepaści czarnej na dzień!..
 Dałoj klechy! — chytre pany!..
 Zzedz im spichrze; skosić łany!..
 Wyciąć do cna hrabskie dwory!..
 Wyrznąć szlachtę! spalić dwory!..
 Niechaj wokół zlegnie głuszał!..
 Hulaj dusza bez kontusza!!!!..
 Oh, ty niecne „Wyzwolenie“,
 Gdzież masz honor?! gdzie sumienie?!
 Gdy miast iść do celu z Bogiem, —
 Jesteś swej Ojczyzny wrogiem!

Stanisław Żyżkowski (Elszet).

W DOMOSCI Z KRAJU

Święto wojsk sanitarnych.

(k) MSWojsk ustanowiło dzień 14 listopada, jako dzień dorocznego święta Wojskowej Szkoły sanitarnej, Centralnej szkoły podoficerów zawodowych sanitarnych i jako dzień święta bataljonowego dla bataljonów sanitarnych nr. 1 — 10.

Zgon Bolesława Bolesławskiego.

(k) Onegdaj zmarł w Warszawie ceniony artysta i reżyser teatru im. Bogusławskiego s. p. Bolesław Bolesławski (Nowicki).

Afera drzewna w Suchedniowie.

(k) W państwowych lasach Suchedniowskich dokonywano w jednym z rewirów kradzieży drzew i opatrywano je fałszywą cechą, po czym sprzedawano do tartaków. Manipulację tę uprawiano bezkarnie, aż dopiero leśniczy Bielawski wpadł na trop kradzieży, zakwestjonował jodłę wywożoną z lasu, opatrzoną cechą fałszywą, zaczęto skontrolować tartak, gdzie znaleziono dużą ilość skradzionego w ten sposób ma-

terjału, Aresztowano mechanika Tusznę, tru-
 dniącego się wyrobem ceh i dziesięciu miesz-
 kańców wsi okolicznych, podejrzanych o współ-
 winę, Sprawę skierowano do sędziego śledczego
 w Kielecach.

O ilości skradzionego w ten sposób drze-
 wa najlepiej świadczy zamarcie rąchu drzewne-
 go po aresztowaniach w Suchedniowie, gdy
 przedtem codziennie wysyłano całe pociągi ma-
 terjału obrobionego lub surowego.

Niemiec — polskim sołtysem.

(k) W gminie Jegnowie w Wielkopolsce
 wybrano na sołtysa Niemca — kolonistę, Pania
 Stibbego, który nie włada dostatecznie języ-
 kiem polskim, ani w mowie, ani w piśmie. Do
 tychezasowy zarząd gminy rozsyłał zapozwy-
 repartycje i t p, w języku niemieckim, Czy taki
 stan rzeczy można nadal tolerować w wolnej
 Polsce?

Amatorzy „Familienb'ndu“.

(k) Łaźnie w Gliwicach dostępne są w ponie-
 działki tylko dla kobiet, W ub, poniedziałek oko-
 ło 100 mężczyzn postanowiło jednak dla przer-
 wania nudy ogórkowego sezonu kąpać się razem
 z kobietami; obezwładniwszy personel dozoru
 czy wtargnęli do łaźni, Przywołana na przedce-
 nej kąpieli,

Naipotęniejsza stacja radio- telegraficzna.

Pod Babicami niedaleko Warszawy
 zwiacają uwagę widome kontury dziesięciu
 wież żelaznych, przypominających sylwet-
 kami wieżę Eiffla. Jest to wykończona wła-
 nie obecnie wielka dziesięcioantenowa, ra-
 djocentrala transatlantycka, której uroczyste
 oddanie do publicznego użytku ma się odbyć
 w najbliższym czasie.

Wieże istotnie są olbrzymie; wysokoś-
 ich wynosi 126 i pół mtr., czyli mniej więcej
 około 40 pięter przeciętnej kamienicy. Stoją
 one w równym szeregu, odległe od siebie o
 384 mtr. Prace nad wybudowaniem radjocen-
 trali imponują swym ogromem. Dość przy-
 toczyć, że fundament pod jedną z czterech
 nóg każdej wieży jest zbudowany na 100 mtr
 sześciennych.

Polska jest dopiero szóstym mocarst-
 wem na świecie, które posiadać będzie stacje
 radjotelegraficzne, mogącą komunikować się
 bezpośrednio z krajami zaoceanowymi. Pię-
 cioma mocarstwami, które wyprzedziły pod
 tym względem Polskę, są: Stany Zj., Anglja

Norwegja, Niemcy i Francja.

Promień działalności radjocentrali
 warszawskiej sięga na zachód do Waszyngto-
 nu, na wschód do Władawostoku.

Stacja posiada zresztą znaczenie nie-
 tylko dla Polski, lecz przede wszystkim dla
 całej Europy wschodniej i południowo-wscho-
 dniej, która za jej pośrednictwem zyska naj-
 dogodniejszą drogę komunikacji radjotele-
 graficznej z Ameryką.

Ostatnie prace koło wykończenia sta-
 cji zostaną dokonane w pierwszej połowie
 lipca. Uruchomienie jej połączone będzie z
 uroczystością, w której wezmą udział przed-
 stawiciele sfer rządowych, oraz obcych mo-
 carstw. Pierwszą radjodepeszą będzie praw-
 dopodobnie pozdrowienie narodu polskiego
 dla narodu amerykańskiego, wysłane przez
 prez. Wojciechowskiego na imię prez. Har-
 dinga.

Rząd prawdopodobnie nie będzie eks-
 ploatował radjocentrali bezpośrednio, lecz
 odda koncesję na użytkowanie jej dwóm
 ubiegającym się o to towarzystwom — an-
 gielskiemu i amerykańskiemu w zamian z
 użyczeniem znacznych kapitałów na dokonani
 inwestycji radiowych w kraju. W sprawie
 tej toczą się obecnie rokowania.

Proces trucielski na G. Śląs'u.

Przed izbą karną w Katowicach rozegrał
 się w tych dniach akt ostatni jednej z owych
 tragedji, które obecnie zadarzają się tak często

Pod zarzutem otrucia górnik Aleksan-
 dra Pietrzka stawała przed sądem żona otrute-
 go, Ludwika Pietrzek z Siemianowic i kocha-
 nek jej, b. urzędnik policji kryminalnej Wil-
 helm Kopiec, Kopiec zamieszkał w roku 1921 u
 Pietrzków, gdzie Pietrzkową zdołał po krótkim
 czasie uczynić sobiepowną tak dalece że w koń-
 cu zgodziła się na podsunięty jej przez kochanka
 plan zgładzenia męża, Plan ten wykonano w no-
 cy na 15 listopada 1921 r, Kopiec upoił w domu
 Pietrzków swego rywala, poczem w stosow-
 nym momencie dosypał mu do piwa trucizny,
 która po wypiciu piwa przez zdradzonego mę-
 ża poczęła działać po kilku chwilach, O godzinie
 1 Pietrzak wśród męczarni wyzionął ducha.

Oskarżona w zbrodni samej udziału nie
 brała, ale była bierną współuczestniczką, nie doniósł
 szy o zajściu policji, ani nie wezwawszy lekarza.
 Była najwidoczniej pod wpływem swego ko-
 chanka, człowieka gwałtownego.

Sąd po krótkiej naradzie skazał Kopca na
 15 lat domu karnego, a Pietrzkową z zalicze-
 niem okoliczności łagodzących na 3 i pół roku
 więzienia, zaliczając jej 1 rok, 9 miesięcy i 15
 dni więzienia w areszcie śledczym.

Kalejdoskop światowy.

Zywcem pogrzebany — Szósty zmysł kobiet
 — Jak się tworzy moda — Żyjący niebosza-
 czyk.

Przed ćwierć wiekiem znany był w
 Warszawie t. zw. profesor magji, zarazem
 nauczyciel jednej z tutejszych szkół miej-
 skich, Rybka. Zajmowały go badania „cu-
 dów“, wykonywanych przez fakirów indyjs-
 kich i jeden z tychże chciał zaprodukować
 Wystąpił nianowicie do oberpolicmajstra
 Własowa o możliwość urządzenia przedsta-
 wienia publicznego, na którym osoby wta-
 jemniczone uspią go odpowiednimi środ-
 kami, ułożą w trumnie i zakopią w ziemię.
 Po upływie kilku dni trumna będzie wydo-
 byta z grobu, a Rybka znowu w sposób mu
 wiadomy przywrócony do życia. Policja nie
 zgodziła się na eksperyment i widowisko
 nie doszło do skutku.

Zupełnie podobne pod względem tre-
 ści doświadczenie, lecz na zasadach udosko-
 naleń technicznych wykonał inżynier ame-
 rykański M. S. Stephan, wynalazca ulepszo-
 nego skafandra, czyli przyrządu do oddy-
 chania dla nurków. Chcąc tem dosadniej

przekonać sfery zainteresowane o zaletach
 swego pomysłu użył sposobu następujące-
 go. W mieście Lynn, w stanie Massachusetts,
 gdzie utrzymuje swoje zakłady mecha-
 niczne, Stephan wybudował skrzynię w
 kształcie trumny, tylko znacznie większą.
 Zaopatrzył ją w światło elektryczne, w te-
 lefon, oraz rury i wentyle do przepływu po-
 wietrza automatycznie pompowanego z
 warsztatów. Na podwórzu fabrycznym wy-
 kopano głęboki dół, na dnie ustawiono tru-
 mnę, Stephan położył się w niej, przyszu-
 bowano wieko, lecz i tu zasypaniu ziemią
 sprzeciwił się szef policji. Wobec tego dół
 przywalono wielkim głazem, który przy po-
 mocy windy w ciągu kilku chwil w razie
 alarmu mógł być odjęty. W ciągu trzech
 dni dokonano tyleż prób, każda trwała sześć
 godzin, a wszystkie miały wyniki zupełnie
 pomyślne. Człowiek zamknięty w skrzyni
 hermetycznej najswobodniej porozumie-
 wał się telefonem, dawał wskazówki co do
 ciśnienia, tj. przyspieszania lub zwalniania
 ruchu pompy i przy tej sposobności wypo-
 wiadał dowcipne uwagi. Narzekał jedynie
 na nudy, które przedłużały mu czas doko-
 nywanych doświadczeń. Skafander Step-
 hana już znalazł zastosowanie na statkach,
 zatrudnionych usuwaniem skał podwod-
 nych przy wejściach do portów amerykań-
 skich.

Jeden z dzienników angielskich, któ-
 ry odkrył, iż kobieta posiada to, czego brak
 jest mężczyźnie, a mianowicie, aby nie być
 źle zrozumianym „szósty zmysł“, — twier-
 dzi, że płć żeńska ma bardziej rozwinięty
 zmysł spostrzegawczy, aniżeli mężczyźni.

Zdaniem tego dziennika — kobiety
 są w stanie z naglej zmiany rysów twarzy,
 z lekkiej wibracji głosu, z zaledwie dostrze-
 galnego ruchu wysnuć najdalej idące wnio-
 ski. Kobiety mają dla tych delikatnych uze-
 wnętrzeń wewnętrznych poruszeń szcze-
 gólnie bystre zrozumienie i instynktownie
 tę zdolność swoją wykorzystują.

Wzruszenie objawia się u ludzi nie
 tylko w rysach twarzy, lecz także w modu-
 lacji głosu, w mimowolnych poruszeniach
 ciała. Psychologja wykazała, że każde wew-
 nętrzne przeżycie znajduje odpowiednik w
 zaledwie dostrzegalnym poruszeniu ciała,
 ale kobieta jest w stanie swem bystrem
 okiem z łatwością wysledzić te odcienie i
 prawidłowo je osądzić. Nie patrząc nawet
 na kogoś, można z tonu jego głosu rozpo-
 znać, w jakim nastroju dany osobnik się
 znajduje. Gest i ruchy ciała, kto w nich
 czytać umie, mają całkiem inną wymowę u
 człowieka zadowolonego, a inną u zagnie-
 wanego. Lekkie zabarwienie cery, błysk
 oczu, drżenie kącików ust lub powiek, wszy-
 stko to świadczy o wzburzeniu. Kto przy-

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Niedziela dnia 15 lipca Rozestanie Ap. Henryka
Wschód słońca o g. 4 m. 26
Zachód o g. 8 m. 55

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Wiera Mircewa”

Teatr Scola (Cegielniana № 18)
„Szał miłości”

Filharmonja (Dzielnia 2)
„Tragedja uwiedziona”

„Luna” (Przejazd 1)

„Wąwóz śmierci”

„Casino” (Piotrkowska 67)

„My Boy”

„Odeon” (Przejazd 2)

„Dzieci rewolucji”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Cienie nocy”

Muzeum Nauki i Sztuki (Piotrkowska 91)

Kalendarzyk historyczny.

1410 Władysław Jagiello pod Grandwaldem za-
daje wielką klęskę krzyżakom.
1800 Wojska polskie zajmują Kraków,
1870 Francja wypowiada wojnę Prusom.

Wiadomości bieżące

— Pogrzeb śp. Kazimierza Freudenber-
ga (Oswalda),

Dzisiaj o godz. 1ej w poł. odbędzie się po-
grzeb śp. Kazimierza Freudenberga (Oswalda)
z ul. Łąkowej na stary cmentarz ewangelicki.

— Wczorajsze święto francuskie.

(bip) Łódź uroczystie obchodziła w
dniu wczorajszym rocznicę zdobycia Bastylli
O godz. 8 i pół rano przed koszarami baonu
sanitarnego IV, zebrały się oddziały, mają-
ce wziąć udział w defiladzie, a mianowicie:
kompanja 28 p. s. k. ze sztandarem, kompan-
ja 31 p. s. k. baonu sanitarnego, 2 kampan-
je spieszne obu pułków artylerji i po pluto-
nie wojsk technicznych i pociągów pancern-
nych.

Po odebraniu raportu przez dowodzą-
cego defiladą pułk. Miłodrowskiego, dowódcy
baonu sanitarnego, przeszedł przed frontem
oddziałów generał Lewszecki i rozpoczęło się
uroczyste nabożeństwo w kościele garnizono-
wym. Po nabożeństwie odbyła się defilada
przed generałem Lewszeckim, konsulem
francuskim i pułk. Miłodrowskim. Nastę-
pnie oddziały powróciły do koszar, gdzie od-
były się wykłady na temat sojuszu francu-
sko polskiego. Wieczorem w salach kasyna
oficerskiego odbyło się zebranie towarzyskie,
urządzone przez Twarzystwo przyjaciół
Francji.

— Ostateczne zatwierdzenie wyborów
do rady miejskiej.

(bip) W dniu wczorajszym w godzi-
nach rannych urząd wojewódzki otrzymał pi-
smo ministerstwa spr. wewn. komunikujące,
iż po rozpatrzeniu motywów nadesłanych
rekursów i po odrzuceniu tych rekursów mi-
nisterstwo wynik wyborów do rady miej-
skiej potwierdziło. Odnośne pismo skiero-
wane zostało natychmiast przez urząd woje-
wódzki do magistratu.

— Pierwsze posiedzenie rady miej-
skiej.

(bip) Jak się dowiaduje Biuro Infor-
macji Prasowych pierwsze posiedzenie nowej
rady miejskiej odbędzie się w poniedziałek
dn. 23 bm. o godz. 7ej w. Biuro rady miej-
skiej wysyła nowo wybranym radnym odnoś-
ne wezwania. Przewodniczący pierwszemu po-
siedzeniu prezydent Rzewski i odbywają-
 się wybory prezydium rady.

— Uczczenie pamięci akademików bo-
haterów.

(pap) Komitet uczczenia pamięci pole-
głych studentów Uniwersytetu Warszaw-
skiego ogłosił konkurs na tablicę pamiątko-
wą: rozmiar tablicy wynosić ma najwyżej
2,50 m. na 1, 50 m., tablica będzie wykonana
z marmuru białego, litery ryte złote, wyso-
kość liter 2 cm., tekst napisu na tablicy „W
walkach o całość i niepodległość Polski w

Wielkie święto 31 p. S. K.

PROGRAM UROCZYS TOŚCI, HISTORJA PUŁKU

Święto 31 p. SK przypadające w dniu 16
bm, zostaje przeniesione na dzień 15 bm, tj. na
dzień dzisiejszy, z powodu przybycia rezerwis-
tów do pułku.

Program uroczystości dzisiejszej przed-
stawia się jak następuje:

O godzinie 6 rano pobudka w koszarach
31 p. SK, o godz. 7 rano ogólne śniadanie żoł-
nierskie, o godz. 9,30 wymarsz z koszar 31 p SK
na Plac Hallera.

O godz. 10 punktualnie na Placu Hallera
odbędzie się msza polowa, celebrowana przez
proboszcza dywizji ks. kapelana mjr. Olesiń-
skiego, który wygłosi przemówienie okoliczno-
ściowe. Po uroczystym nabożeństwie odbędzie się
defilada przed generałem dywizji Majewskim,
dowódcą Okr. Korp. Nr. IV na Placu Hallera.
Defilada odbędzie się pod dowództwem mjr. Got-
kiewicza, dowódcy pułku.

Po defiladzie pułk wraca do koszar, gdzie
odbędzie się uroczysty obiad, wydany dla żoł-
nierzy przez dowództwo 31 p SK.

O godz. 15 odbędzie się w kasynie oficer-
skiem (Leszno Nr. 4) Obiad galowy dla gości i
oficerów. O godz. 17 pod laskiem kaliskim od-
będą się zabawy żołnierskie z nadzwyczaj uroz-
maiconym programem. O godz. 19 odbędzie się
kolacja dla żołnierzy. O godz. 20 odbędzie się
przedstawienie w teatrze pułkowym „Kaniów”
(wejście od ul. Zakątnej).

31 pp. zaczął się formować w pow. włoc-
ławsko nieszawskim w czasie rozbrajania Niem-
ców z członków Polskiej Organizacji Wojsko-
wej. W początkach swego istnienia pułk ten po-
siadał dwa bataljony, z których pierwszy w sty-
czniu r. 1919 wyjechał na front przeciw Ukraiń-
com, podczas gdy drugi bataljon ochraniał lin-
ję demarkacyjną na granicy niemieckiej. W
marcu 1919 r. tworzy się trzeci baon, który wy-
rusza również na front przeciw Ukraińcom. Do-
piero w ogólnej ofensywie, w lipcu 1919 r. prze-
ciw Ukraińcom, wszystkie trzy bataljony łączy-
 się pod Jazłowcem, skąd zaczynają już wspólnie
działać. Dnia 11 lipca 1919 r. w zaciętej walce
z Ukraińcami drugi bataljon forsuje rzekę Stry-
pę, zajmując wieś Dolny i wieś Nowe Siółko
pod dowództwem kpt. Parafińskiego. W ten
sposób ułatwia oddziałom sąsiadującym posuwa-
nie się za nieprzyjacielem.

Po krótkim odpoczynku pułk przybywa
do Sokołowa, gdzie w dniu 15 lipca 1919 r. na-
stępuje połączenie w całość z 15 pułkiem strzel-
ców IV dywizji gen. Żeligowskiego od tej pory

latach 1918 i 1920 bohatersko swoje życie
oddali następujący słuchacze Uniwersytetu
Warszawskiego (imiona i nazwiska.) kolej-
ności alfabetycznej bez podania rang naj-
wyżej w trzech kolumnach nazwisk do 100
i inni, o których wieść zaginęła. Ku ucz-
czeniu ich wielkiej ofiary na ołtarzu miło-
ści ojczyzny złożonej, tablicę tę ufundowa-
ła w r. 1923 młodzież Uniwersytetu.

Projekt winien przedstawiać przynaj-
mniej 1-10 jego naturalnej wielkości. Usta-
nawia się jedną nagrodę w wysokości 1 mil-
jona marek.

Odpowiednie prace należy nadsyłać w
zamkniętych kopertach, opatrzonych go-
dłem, do 1 września rb. Druga koperta, rów-
nież zaopatrzoną w godło, winna zawierać
personalja i dokładny adres autora Adres
Komitetu: Uniwersytet, „Bratnia Pomoc”.
Konkurs na tablicę pamiątkową.

— Egzamina powakacyjne w szkołach
średnich.

(pap) W sprawie egzaminów powaka-
cyjnych kuratorjum szkolne komunikuje:
Uwzględniając ciężkie położenie finansowe
szkół, a nadto niedostateczne uświadome-
nie społeczeństwa co do znaczenia egzami-
nów wstępnych przed wakacjami, kurator-
jum zezwoliło wyjątkowo w tym roku na ur-
ządzenie w czasie od 1 września rb. egza-

31 pułk piechoty przybiera nazwę Strzelców Ka-
niowskich.

Złączony pułk 15 z 31 biorą udział w ofen-
sywie przeciw Ukraińcom aż do Zbrucza. W paź-
dzierniku 1919 r. wraz z 10 dywizją p. SK zosta-
je przerzucony na front przeciw bolszewikom,
gdzie trzeci bataljon tego pułku odrzuca olbrzy-
mie siły bolszewickie poza Berezynę tracąc swe-
go dowódcę mjr. Łobaczewskiego pod Moskisz-
szczanami. Następnie do czerwca 1920 r. pułk
osłania litewską linię demarkacyjną od Świą-
cian do Szyrwint i bierze udział w szeregu po-
tyczek z Litwinami. Leczą już w lipcu 1920 r.
walczy z bolszewikami pod Mińskiem Litew-
skim i bierze udział w walkach odwrotowych, w
których niejednokrotnie odrzucił większe siły
bolszewickie.

Następuje ogólna ofensywa sierpniowa.
Pułk bierze udział w walce o Warszawę pod
Radzyminem i Wyszkowem, następnie zosta-
je przerzucony do Zamościa, gdzie zostaje oto-
czony przez konną armję Budiennego, przez trzy
dni uporczywie się broni, odpierając szarżę
wreszcie przybywa odsiecz od VI armji gen. Sta-
niława Hallera od południa i dywizji gen. Żeli-
gowskiego od strony Krasnego Stawu od pół-
nocy.

W pościgu za bolszewikami posuwa się
pułk wzdłuż b. granicy galicyjskiej i bierze
udział w trzydniowej ostatniej swej bitwie o
Sokal. Po rozbiciu bolszewików posuwa się w
kierunku Krzemieńca do Dubna, gdzie otrzymu-
je wiadomość o rokowaniach pokojowych, po-
czem powraca marszem do Hołub, skąd udaje
się na zasłużony odpoczynek do Brześcia nad
Bugiem.

W ciągu walk pułk stracił 15 oficerów i
ok. 670 szeregowych oraz rannych 48 oficerów
i ok. 1640 szeregowych.

W pułku odznaczonych orderem „Virtu-
ti Militari” zostało 30 oficerów i 40 szeregowych
oraz „Krzyżem Walecznych” 50 oficerów i 60
żołnierzy.

W początkach kwietnia 1921 r. pułk przy-
bywa do Łodzi, gdzie bierze udział w pracy poko-
jowej, wynikiem której są częste pochwały Do-
wództwa Okr. Korp. Nr. IV.

Święto 31 go p. SK będzie niezawodnie
świętem uroczystym całej Łodzi, tej Łodzi, która
pamięta krytyczne chwile naszej ojczyzny, kie-
dy dzieci Łodzi, chwytając samorzutnie za ka-
rabin, szły bronić kraju, (pap)

minów, celem dopełnienia normalnej ilości
uczniów w poszczególnych szkołach. Egzami-
na bez uprzedniego zawiadomienia kurator-
jum urządzić mogą szkoły państwowe oraz
szkoły prywatne, posiadające pełne prawa
szkół państwowych.

— Wzrost liczby nauczycieli w powie-
cie łódzkim.

(bip) W br. szkolnym liczba nauczycie-
li szkół powszechnych w powiecie łódzkim
wynosiła 280, jednak ze względu na plany
wprowadzenia przymusu szkolnego w po-
wiecie, liczba ta zostanie, powiększoną i
wzrośnie do 340, tak że na jednego nauczy-
ciela przypadać będzie około 50 dzieci.

Nauczyciele ci otrzymują odpowiednie
przygotowanie na kursach praktycznych or-
ganizowanych przez inspekcję szkolną pow.
łódzkiego, radę szkolną powiatową i wy-
dział powiatowy, które to kursa trwać będą
8 tygodni, i obejmą wykłady z zakresu me-
todyki, oświaty pozaszkolnej, jak również od-
będą się lekcje praktyczne.

— Zjazd inżynierów kolejowych.

(pap) W roku bieżącym, jak i lat po-
przednich, odbędzie się zjazd inżynierów
kolejowych, tym razem we Lwowie w dniu
16, 17 i 18 września rb., poprzedzony zwie-
dzeniem przez uczestników zjazdu „Tara-
gów Wschodnich” w dniu 15 września.
Świetne powodzenie zjazdu w Warszawie

Z powodów od rodziny niezależnych pogrzeb

S. † P.

Kazimierza Oswalda - Freudenberga

odbędzie się w niedzielę o godzinie 5-ej po południu z kaplicy na starym cmentarzu ewangelickim.

w r. 1921 i w Wilnie w r. 1922 rokuje, że i ten zjazd, w którego programie znajdują się bardzo poważne sprawy, będzie nie mniej licznie odwiedzany, niż zjazdy poprzednie.

Zjazdy inżynierów kolejowych mają na celu rozwój kolejnictwa polskiego, rozważanie zagadnień technicznych, ulepszenia komunikacji i bezpieczeństwo ruchu. W zjazdach mogą brać udział oprócz inżynierów kolejowych, osoby, interesujące się sprawami, poruszaniem przez zjazd, po uprzednim porozumieniu się z komitetem zjazdu. Adres komitetu: Warszawa, Al. Jeruzolimskie Nr. 1-3, dykcja kolejowa inż. W. Wasowski.

— W sprawie skrzytek, torb i t. zw. dworcowych przesyłek gazetowych.

(pap) Na mocy zarządzenia władz pocztowych opłaty za skrytki (przełódki) pocztowe, dworcowe przesyłki gazetowe i listy dworcowe oraz za przewóz torb zamykanych należy pobierać opłatę od interesantów z góry na każdy miesiąc. Na dłuższy okres czasu, niż na jeden miesiąc, opłat powyższych narazie pobierać nie wolno.

— Wywóz surowej bawełny z Łodzi do Rosji,

W ostatnich czasach pojawiły się na stałej Stółbce transporty surowej bawełny z Łodzi, belami wysyłanej do Rosji, Odbywa się to oczywiście kosztem państwa polskiego, które ułatwia fabrykant, łódzkim sprowadzanie bawełny z zagranicy i z rozczulającą naiwnością pozwala im wywozić ten towar polskimi kolejami do Rosji,

— Y. M. C. A.

(bip) Oddział łódzki polskiej YMCA. opracowuje obecnie obszerne plany działalności kulturalno oświatowej na okres jesienno zimowy. Obecnie YMCA. organizuje na własnym boisku sportowem cały szereg drużyn sportowych, kierowanych przez specjalnych instruktorów. Kursy samochodowe Y. M. C. A. cieszą się wielkim powodzeniem i w niedługim czasie nastąpi otwarcie całego szeregu nowych kursów.

— Z miejskiej Biblioteki Publicznej.

„Kierownictwo Miejskiej Publicznej podaje do wiadomości, że — ze względu na ukończony remont biblioteka będzie od dn. dn. 16 bm. otwartą dla czytelników w godz. od 2 poł. do 8 wiecz”.

— Dola ludzi nieznanym.

(pap) Bornstein Aleksander, zam. przy ul. Wólczńskiej Nr. 98, odnajmował pokój u Borman Marji, płacąc jej regularnie miesięczną tenutę za odnajmowany pokój.

Onegdaj w sprawach handlowych Bornstein wyjechał do Tomaszowa a kiedy wrócił do domu, okazało się, że Bormanowa korzystając z jego nieobecności, odnajęła, zajmowany przez niego, pokój komuś innemu.

Nie mając innego wyjścia, Bornstein zwrócił się z prośbą do policji o interwencję w powyższej sprawie, na skutek której Bornsteina z powrotem wprowadzono do jego pokoju, eksmitując jego poprzednika, ku niezadowolaniu tego ostatniego i złości gospodyni, którą niezależnie od tego pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

Wypadki i kradzieże

— Pożar.

(pap) Dnia 13 lipca rb. we wsi Stanisławów Stary gm. Babice pow. łódzkiego w

Związki zawodowe przeciwko komisji badania wzrostu drożyzny.

(bip) Orzeczenie komisji badania wzrostu drożyzny ustalające wzrost drożyzny w miesiącu czerwcu na 27,77 proc. wywołało w szerokich masach pracowniczych i robotniczych w Łodzi powszechne oburzenie 1) Oburzenie to znalazło wyraz w memorjale przedłożonym przez polskie zjednoczenie zawodowe pracowników gazowni, 2) zjednoczenie zawodowe polskich robotników miejskich, 3) związek zawodowy pracowników miejskich oddział w Łodzi, 4) związek pracowników zakładów gazowych, 5) związek pracowników tramwajowych Polski, oddział w Łodzi, 7) związek pracowników gazowni miejskich, 8) związek zawodowy pracowników elektrowni, oddział w Łodzi. P. woj. Łyszkowskiemu. W memorjale tym wyżej wymienione organizacje oświadczają, iż w myśl paragrafu 2 reg. dla lokalnych komisji do badania wzrostu drożyzny przysługuje im prawo wprowadzenia swoich przedstawicieli do komisji lokalnych dla badania wzrostu kosztów utrzymania i wobec tego wy-

żej wymienione związki uchwały na konferencji między — związkowej w dniu 12 lipca 1923 r. żądania realizacji przysługującego im prawa.

Wręczając memorjał p. wojewodzie, członek delegacji p. Szyndenbuch oświadczył, iż ogół pracowników i robotników wszystkich gałęzi przemysłu i handlu protestuje przeciwko orzeczeniu komisji statycznej, określającemu wzrost drożyzny w miesiącu czerwcu na 27,77 proc. i prosi o bezwzględną rewizję tej uchwały, jako, niezgodnej z rzeczywistością. P. radca Łyszkowski po wysłuchaniu motywów delegacji przychylił się do jej wywodów i oświadczył, iż porozumie się w tej sprawie z przewodniczącym komisji do badania wzrostu drożyzny z drem Skalskim, poczem zwołana zostanie konferencja komisji statycznej z przedstawicielami związków, na której to konferencji przedstawiciele komisji złożą wyjaśnienia co do danych, na których opierali się przy ostatniej uchwale.

O płace w przemyśle włókienniczym.

W dniu wczorajszym w lokalu związku przemysłu włókienniczego odbyła się konferencja przedstawicieli przemysłowców oraz delegatów wszystkich związków zawodowych w sprawie żądań ekonomicznych włóknarzy.

Na wstępie inż. Rumpel w imieniu przemysłowców interpelował przedstawicieli robotników w sprawie odpowiedzi na proponowaną przez przemysłowców podwyżkę 30 proc. Przedstawiciele związków Chrześcijańskiego „Pracy” i klasowego oświadczyli w odpowiedzi na to, iż ogół robotniczy wobec gwałtownego wzrostu drożyzny w międzyczasie uważa pierwotne swe żądania za ostateczne, żądając jednocześnie regulowania płac według orzeczeń komisji statycznej.

zagrodzie braci Czechowicz z niewiadomej przyczyny wynikł pożar. Na miejsce pożaru przybyła straż ochotnicza ze Zdziechowa, Babic i Kazimierza. Pożaru opanować nie zdołano, a wzięto się do zabezpieczenia pobliskich zabudowań. Pastwą płomieni padło całe zabudowanie Czechowiczów oprócz inwentarza żywego, który zdołano w porę urowadzić. Poszkodowany oblicza swe straty na 30 milionów mk.

— Utonięcia.

(pap) Jak już donosiliśmy, coraz częściej zdarzają się wypadki utonięcia podczas kąpiel.

I tak dnia 13 lipca rb. znów zanotowano dwa wypadki; mianowicie: przy ul. Przędzalnianej Nr. 88 ze stawu Herbsta straż ognia wydobyla zwłoki topielca, niejakiego Zwiarskiego Wincentego, lat 15, zam. przy ul. Miedzianej Nr. 12. Po udzieleniu pierwszej pomocy na miejscu, przeniesiono go do szpitala wojskowego przy ul. Przędzalnianej.

Drugi wypadek miał miejsce przy ul. Gruenberga w dołach cegielni Kaczmarka.

Po debatach przemysłowcy oświadczyli, iż chcą polubownie zlikwidować zatarg w b. tygodniu ofiarując podwyżkę w wysokości 35 pr.

Propozycja ta została przez delegatów robotniczych odrzuconą, poczem oświadczyli oni po krótkiej naradzie, iż redukując wysokość żądań do 65 proc, oświadczając jednocześnie, iż żądania w tej wysokości są ostateczne i na dalsze redukcje się nie zgodzą.

Ponieważ do porozumienia nie doszło przedstawiciele robotników oświadczyli, że cofają propozycję 65 proc, podwyżki i podtrzymują w całości poprzednie swe żądania tj, 79 proc, podwyżki, Na tem konferencję zamknięto.

Utonął tam niejaki Jaroński Stefan, zam. przy ul. Gruenberga. Przybyły lekarz pogotowia nie zdołał już przywrócić do życia topielca.

— Uczciwi bandyci.

(pap) Onegdaj por. rezerwy Blausztein Leon, zam. w hotelu „Półonia”, wraz ze swym towarzyszem, udali się w sprawach osobistych tramwajem do Pabjanic. W powrotnej drodze wyżej wymienieni spóźnili się na tramwaj i zmuszeni byli wracać pieszo.

W połowie drogi z Pabjanic do Łodzi nadjechała dorożka, wioząca trzech osobników, którzy zbliżyli się do Blauszteina i jego towarzysza, z rewolwerami w rękę, kazali wzniesć ręce do góry i rozpoczęli rewizję. Po zrewidowaniu jednak, przekonali się, że biedny por. rezerwy wraz ze swym towarzyszem mieli wspólnego kapitału zaledwie 10.000 mk., wobec czego bandyci całą historję zamienili w humorystyczną jakąś scenę, nic im nie zabierając i żadnej nie robiąc krzywdy i udali się w dalszą drogę.

P. Blausztein po przybyciu do Łodzi

Ofiary.

Na Czerwony Krzyż.

Nr. 728 p. Kaumanowicz mkp.	5,000
„ 729 p. Lewin	10,000
„ 730 p. Antoni Koniszek	5,000
„ 731 p. Janiszewski	5,000

Na weterana Nowakowskiego.

Nr. 732 p. A. Reliszko mkp.	14,000
„ 735 p. B-wia i B-s	50,000

Na sieroty po poległych żołnierzach.

Nr. 733 Sierżant Czesł. Wiernik Managrew.	14,000

Pociąg bez hamulców bezpieczeństwa.

Przed kilku dniami w pociągu przyspieszonym zdążającym ze Lwowa do Warszawy przez Rawę Ruską-Rejowiec, zaszedł fakt nagły, który dał powód do potrzeby natychmiastowego zatrzymania pociągu. Pasażerowie oceniając sytuację postanowili zatrzymać pociąg i w tym celu użyli t. zw. hamulca bezpieczeństwa, zaopatrzonego w plomby i stosowne napisy, zawierające instrukcje użycia tego hamulca.

Jakież zdziwienie było, gdy jeden z oficerów pociągu, za hamulec, przerwał plomby i w chwili, gdy nadsluchiwali wszyscy z zapartym oddechem kiedy pociąg zmniejszy chyżość i wreszcie zatrzymał się parowóz jakby na złość zdwoił tempo i mknął dalej wśród pól i lasów.

I wówczas nie wszyscy jeszcze stracili nadzieję zatrzymania pociągu boć przecież znajduje się na zewnątrz wagonów sznur bezpieczeństwa połączony zwykle z parowozem względnie z przyrądem sygnałowym. Ale i tej nie było. Wówczas nie pozostawało nic innego jak tylko uzbroić się w cierpliwość i przeczekać długie kwadransy, aż pociąg zatrzyma się na jakiejś stacji.

Gdy zapytano konduktora czy nie ma możliwości zatrzymania pociągu ten odparł krótko „niema”.

Ze świata.

ZEMSTA FARAONA

§) Po zgonie lorda Carnarvona, który otworzył grób Faraona Tutanghamena, mówiono wiele o zemście Faraona, które karze tajemniczą chorobą śmiółków, zakłócających mu odnochny wieczny. Przekleństwo jego, jak się zdaje, nie przestaje w dalszym ciągu działać, albowiem współpracownik zmarłego lorda, p. Howard Carter wyleczył się wprawdzie z podobnej choroby, ale zato Amerykanin z Baltimore, Filip Livingston Poe, potomek wielkiego poety tegoż nazwiska, zapadł po zwiedzeniu grobu Faraona na tę samą chorobę, co lord Carnarvon.

Po powrocie z Egiptu koledy drażnili go zapowiadając „zemstę Faraona”. Otóż żart ten przeistoczył się w ponurą rzeczywistość, gdyż p. Poe zachorował wśród takich samych objawów jak i pierwsza ofiara Faraonowej zemsty.

POCIĄG WYKOLEIŁ SIĘ WSKUTEK — GORĄCA.

§) Skutkiem niezwykłego gorąca szyny kolejowe zostały wygięte, powodując wykolejenie się pociągu na linii Delaware Hudson w miejscowości Prompton, położonej w pobliżu Filadelfii. Maszynista pociągu został zabity skutkiem przygniecenia przez obaloną lokomotywę, a palacz, — ciężko ranny. Wykolejenie pociągu nastąpiło w wąwozie, przekopany pomiędzy skałami.

DRAMAT NA PRUGU KOŚCIOŁA.

§) W Louisville, w stanie Kentucky niejaki Zinsmeister, właściciel baru zabił swoją córkę i drugą pannę, zranił trzy osoby i sam na progu kościoła odebrał sobie życie.

Dramat ten rozegrał się wśród następujących okoliczności. Zinsmeister zakazał swej 16-letniej córce brać udział w wiejskiej uroczystości. Mimo zakazu ojca, córka wyszła z domu, a dobiegnięta przez ojca została przezeń z zimną krwią zastrzelona. Ten sam los spotkał i jej przyjaciółkę. Strzelając w dalszym ciągu, ojelec jej postrzelił jeszcze trzech świadków tej tragicznej sceny.

Scigany przez ludność, począł uciekać zapewne z zamiarem schronienia się do kościoła. Ale, stanąwszy na progu drzwi kościelnych, wymierzył rewolwer do siebie i padł trupem na miejscu.

GOETHE U KRATERU ETNY.

§) Nie wszyscy wiedzą, że autor „Wertera” o mało nie podzielił mimowolnie losu Empedoklesa, który jak wiadomo, został zasypany popiołem wulkanicznym.

W pierwszych dniach maja 1787 r. Goethe będąc w Katanji, chciał dojść aż do głównego krateru Etny i zaczął go obchodzić wokół, bródząc z trudem wśród popiołów.

Nagle zerwał się gwałtowny wicher i poeta był zmaszowany rzucić się przedko na ziemię, inaczej byłby runął w przepaść, do brzegu której nieopatrznie się zbliżył.

Musiał pozostać dosyć długo nieruchomo w tej pozycji. Wreszcie burza ustała i Goethe, ogłuszony huraganem prawie oślepiony popiołami, wyrzekł się na przyszłość wycieczek do wulkanów, zachowując o Etnie niemile wspomnienie.

Musiał pozostać dosyć długo nieruchomo w tej pozycji. Wreszcie burza ustała i Goethe, ogłuszony huraganem prawie oślepiony popiołami, wyrzekł się na przyszłość wycieczek do wulkanów, zachowując o Etnie niemile wspomnienie.

JASKINIA GRY W RZYMIE.

§) Policja rzymska odkryła w jednym z arystokratycznych pałaców tajną jaskinię gry, zamaskowaną jako klub arystokratyczny. Grywali w niej adwokaci, oficerowie z wielkiego świata. W ostatnich czasach przy grze dochodziło do kłótni, a dzień przed wkroczeniem policji były w grze rewolwery.

Giełda warszawska z dnia 14 b. m.

Dol. St. Zjedn. 111000 — Marki niem. 0:33

Czeki i wpłaty

Belgia	5500	Londyn	515200
Berlin	0,54	Nowy Jork	112000
Gdańsk	0,54	Paryż	7300
Fraga	3360	Wiedeń	154

Akcje.

Bank Dyskontowy	345000
„ Handlowy	800000
„ Dla handlu i przem.	160000
„ Kredytowy Warszawski	140000
„ Przemysłowców lwowskich	45000
„ Związku Spółek Zarobk.	59500000

Kijewski	395000	Starachowice	565000
Witłd	78000	Pocisk	145000
Częstocice	3000000	Parowozy	150000
Cukier	4000000	Zyrardów	30750000
Firley	200000	Borkowski	78000
Drzewo	32000	Zawiercie	3575000
Węgiel	880000	Jabłkowski	35000
Cegielski	102000	Zegluga	26000
Lilpop	235000	Haberbusch	415000
Ostrowiec	126500	Nafta	72000
Karasiński	190000	Nobel	302500
Zieliński	300000	Gosławica	410000
Rudzki	300000		

— Podziękowanie,
Wszystkim tym, którzy przyjęli łaskawy współudział w naszych uroczystościach w dniu 8 lipca rb, jako to Przewielebnemu duchowi wianstwu w osobie ks. Prałata Wyrzykowskiego, Panom Senatorom Lipkowskemu i Pułaskiemu, Panom Posłom: Dr. Rąbowi, Chądzyńskiemu, Haraszowi, Ładzinie, przedstawicielom władz tutejszych: z ramienia Województwa p. prof. Raciborskiemu, DOK Nr. IV — Jen, Lewszcekiemu, p. Komisarzowi Rządu — Ilzykiemu p. V, Prezydentowi miasta Pogonowskiemu, Weteranom 1863 r, Zw, Hallerczyków, Twu „Sokoła”, Zw, Inwalidów Wojennych, Warszawskiemu Towarzystwu Cyklistów, Narodowej Organizacji Kobiet, Kołu Polek, Zw, Lud, Narodowemu, Chrześcijańskiej Demokracji, Straży Ogniowej Ochotniczej, Zw, Oficerów Rezerwy, Zw, Legionistów, Związkowi Majstrów Fabryczn, Rzerzypolitej Polskiej, Stowarzyszeniu Techników m, Łodzi, Tow, Kredytowemu m, Łodzi, Tow, „Lutni” Tow, „Moniuszki” z p Dyr Wolczyńskim na czele, Harcerzom Twu „Rozwój” Panu Stefanowi Tymowskiemu p. Gwido - Rakowskiemu, p, Wilkuszewskiej, Brandównie, Zarządowi Zjedn, Zakł Scheiblera i Grohmana firmie „Smarzyński, Miłobędzki, Małewski”, Johna, oraz prasie miejscowej — „Kurjerowi Łódzkiemu” i „Rozwojowi” jak wogóle szerokim masom społeczeństwa polskiego m, Łodzi, które w dniu tym nas wsparło — niniejszym składa my nasze serdeczne podziękowanie,

Czołem!
Zarząd Stowarzyszenia Dowborezyków „Ku chwale Ojczyzny” w Łodzi,

— Podziękowanie,
Proboszcz parafii św. Kazimierza składa niniejszym podziękowanie pracownikom biurowym Widzewskiej Manufaktury Bawełnianej za ofiarowanie pozostałości ze składki na wieńiec dla Ś. p, Józefa Pedego, mkp, 400,000 na budowę kościoła w Widzewie, 1170

— Zabawa chóru V Oddziału Str, Ogn,
Dzisiaj w ogrodzie Brauna przy ul, Przędzalnianej 64 Chór Straży organizuje wielką zabawę ogrodową połączoną z szeregiem niespodzianek i bardzo urozmaiconym programem, Przygrywać będzie orkiestra Tonfelda, Wejście na zabawę 5000 mk, 1172

— „Zjednoczeni Rzeźnicy”
W niedzielę, dnia 5 sierpnia 1923 roku w lokalu własnym, przy ul, Głównej Nr, 26 o g. 3 po południu odbędzie się nadzwyczajne ogólne zebranie Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością „Zjednoczeni Rzeźnicy” w Łodzi,
Porządek obrad: 1) Zagajenie 2) Wybór prezydium 3) Wybór członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących 4) Wolne wnioski, 1215 Zarząd

DUDER BAYADERE
NIEZRÓWNANY W UŻYCIU
CERA NABIERA MATOWEGO WYGLĄDU.
AKAMITNEJ MIĘKOŚCI. ZADAĆ WZĘDZIE
PARFUMERIE D'ORIENT

— „Szopka”.
Nr 28 „Szopki” wśród bogatej treści zawiera następującą ilustrację:
Rys. H. Nowodworskiego — Na odchodne rys. T. Kleczyńskiego — Jak on się zmartwił T. Kleczyńskiego — My a Gdańsk. S. Biedrzyckiego — Tango, Valse-Boston, Gigue Schimmy-Fox rys. Sutulowicza — Karjera, jakich wiele, S. Sutulowicza — Ostatnia likwidacja.

— „Myśl Narodowa”.
Nr 28 tygodnika „Myśl Narodowa” zawiera treść następującą:
„Król Obu” — L. Brun. Polska — Rosja. Nowa Polska w Witosowej zagrodzie. O pakcie rolnym. Summa Laus — Summa Iniuria. Sły o potęgę Polaków i Polakiewiczów. Czeskie to czy żydowskie... — Cyt. s. Nadal Jawsekca. Zamknięcie „obory tajnych celów”. List legjonisty.

Teatr letni „SCALA”
w ogrodzie.
Dyr. S. Kuperman. Kier. art. Rom
Ostatni dzień doskonał. programu Nr. 5
Od jutra, poniedziałku, d. 16 codz.
Wielki nadzwyczajny program
Nowe sily! Nowe atrakcje!
Satanella, przepiękny skecz taneczny
Stasio Bronecki, ulubieniec publiczności, łódzkiej
Arizona i Furred, oryginalny duet taneczny, ulubienicy Łodzi.
Trupa Kochańskich, akt. muzykalny, zykalny.
4 Colibri, nadzwyczajni parterowi akrobaci.
Charley i Ly, step dancersy.
Rola Nowaska, pieśniarka.
Geltner z Rodziną, (1209 b) nadzw. akt gimnast. sportowy na kuli.
Barański, znak. baryton operowy.
Harley, mistrz gwizdania, SZLAGIER!
Arizona, świetne imitacje.
GROSSMAN, śpiewaczka operowa i wiele innych pierwszorzędnym numerów.
Orkiestra pod kierunkiem D. Bajgelmana. Początek koncertu 8.30, przedstawienia 9. Bilety w kasie Scali od 12—2 i od 5—10.

Przemysł Chemiczny w Polsce, Spółka Akcyjna, w Zgierzu.

Zawiadomienie o wypłacie dywidendy i zgłaszanie na akcje VI-ej emisji.

Zarząd Spółki podaje do wiadomości pp. Akcjonariuszów, że DYWIDENDA od akcji ZA ROK 1922 w stosunku 100% czyli po 1000 — marek od każdej akcji I, II i III emisji i po 250 marek od akcji IV i V emisji, będzie wypłacana w miejscach poniżej podanych, począwszy od 16 LIPCA 1923 ROKU.

Zwraca się przytem uwagę Panów Akcjonariuszów, że dywidenda ta MOŻE BYC ZALICZONA NA POCZET NALEŻNOSCI ZA AKCJE VI EMISJI na warunkach niżej podanych:

Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Spółki z dnia 6 maja 1922 roku i zezwolenia Panów Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu, opublikowanego w Monitorze Polskim z dnia 12 maja 1923 roku Nr. 106, zostaje wypuszczona

VI emisja akcji na sumę 200.000.000 mk.

podzielona na 200.000 akcji. Repartycji akcji VI emisji ma prawo dokonać Rada i Zarząd Spółki według swego uznania.

Rada Spółki uchwaliła, aby z akcji VI emisji przeznaczyć odpowiednią ilość akcji dla dotychczasowych akcjonariuszów wzamian za dywidendę za rok 1922 po cenie emisyjnej marek 10.000 za jedną akcję.

W wykonaniu powyższej uchwały, na każde DZIESIĘĆ akcji I, II lub III emisji oraz na każde CZTERDZIEŚCI akcji IV lub V emisji akcjonariusz, zamiast przypadającej za te akcje dywidendy, może otrzymać po jednej akcji VI emisji.

Dywidenda od akcji poniżej 10 sztuk I, II lub III emisji oraz od akcji poniżej 40 sztuk IV lub V emisji będzie wypłacana w gotówce.

Oprócz tego Rada uchwaliła przeznaczyć 40.000 akcji VI emisji dla dotychczasowych akcjonariuszów w stosunku JEDNEJ akcji VI EMISJI na DZIESIĘĆ akcji wszystkich dotychczasowych emisji po cenie emisyjnej DWÓCH złotych polskich.

Akcionariusze, pragnący skorzystać z wyżej wskazanego prawa nabycia akcji zarówno wzamian za dywidendę, jakoteż i po cenie emisyjnej dwóch złotych polskich zechcą zgłaszać się, począwszy od 16 LIPCA r. b., wpłacać należność za akcje oraz składać AKCJE I, II i III EMISJI wraz z kuponem dywidendowym Nr. 2 i świadectwa tymczasowe na akcje IV i V emisji, do ostemplowania o północ akcji VI emisji — w następujących instytucjach:

- w Zgierzu — w biurze Zarządu Spółki,
w Banku Przemysłowców Zgierskich,
- w Łodzi — w Oddziale Banku Związku Spółek Zarobkowych,
- w Warszawie: w Biurze Spółki przy ul. Hożej 36, m. 1,
w Polskim Banku Krajowym i jego Oddziałach,
w Banku Towarzystw Spółdzielczych przy ul. Jasnej Nr. 1.
- w Poznaniu: w Banku Związku Spółek Zarobkowych i jego Oddziałach.

TERMIN ZAMKNIĘCIA przyjmowania zgłoszeń zarówno na akcje, wydawane w zamian za dywidendę, jako też na akcje po cenie emisyjnej po dwa złote polskie, ustala się na 12. SIERPNIA r. b. O ile do tego terminu akcjonariusze nie przedstawią swoich akcji względnie świadectw tymczasowych i nie opłacą całkowitej należności za akcje, tracą prawo do otrzymania zarówno akcji wzamian za dywidendę, jakoteż akcji po cenie dwóch złotych polskich. Po tym terminie 12. sierpnia r. b. dywidenda za rok 1922 będzie wypłacana tylko gotówką, a nierozbrane do tego czasu na powyższych zasadach przez dotychczasowych Akcjonariuszów akcje będą wraz z wszelkimi ewentualnie pozostałymi akcjami VI emisji rozprzedane przez Zarząd Spółki po dług jego uznania.

Akcje VI emisji biorą udział w dywidendzie, począwszy od 1-go lipca r. b.

Równocześnie z wypłatą dywidendy oraz zgłaszaniem na akcje VI emisji, w wyżej wymienionych instytucjach MOŻNA SKŁADAĆ SWIADECTWA TYMCZASOWE NA AKCJE IV i V EMISJI W CELU ZAMIANY SWIADECTW NA AKCJE ORYGINALNE.

(1207-d-b)

Małe ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

A! A! A! Kupuję meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia płacę najlepiej. Zażnik, 6-go Sierpnia (Benedykta) 28.

4257-11

A! A! Kupuję meble dywany, futra, maszyny do szycia. Wajnrajch, Benedykta 19.

4268-21

AA Meble sypialne, stołowe szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, kozetki, krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przejdzicki Piotrkowska 108

6262-0

A! A! M Meble: stołowe, łóżka z materacami okazyjnie, stoły, garderobę do przedpokoju sprzedam tanio. Wodna 19 stolarnia. Przyjmuje obstalunki.

4407-1

Z powodu wyjazdu sprzedam sklep galanterijno-spożywczy tanio z dwoma mieszkaniami i kuchnią Niska 1 Antoniak

4397-1

Sprzedam psa (dwurocznego) rasy wyżeł, maści brązowej z białym nakrapiany Przejdzicki 81 Kielbasiński.

4410-1

Duża szafa sklepowa do sprzedania nadająca się do magazynu szewckiego, 12 szuflad 6 szyb. Młynarska 55-1

4411-1

Jest do sprzedania rolwaga na pojedynek. Anny Nr. 2 na placu u furmanów.

4402-1

Plac do sprzedania 50x19 za 8 milionów przy ul. Drewnowskiej. Wiadomość: Fabryczna Nr. 18 m. 14.

4405-1

Do sprzedania dwa łóżka z materacami. Wiadomość: Tarogowa 23 Tulke.

4416-1

Do sprzedania rasowa krowa, daje dziennie 16 litrów mleka. Łódź, Leszno 58.

4415-2

Kupię domek z ogródkiem lub kawałkiem ziemi na krańcach m. Łodzi. Łaskawe oferty do adm Rozwoju okazicielowi półmarkówki Nr. 2

4419-1

Sprzedam sklep nadający się na wszystko, bez mieszkania Nawrot 54 H. Zajde.

4418-1

Sprzedam parę łóżek z materacami, kozetkę, małą szafę bielizniarkę, umywalnię, stół, 6 krzeseł, biurko dzieciinne. Piotrkowska 132 m. 9.

4448-1

Wóz lekki sprzedam Zakątna 45 m. 14.

4454-1

Okazyjnie sprzedam armaturę kotłową oraz nity. Obejrzeć można u p. Płocieniaka Rzgowska 46 skład węgla.

4446-1

Maszynę do szycia Bergiera sprzedam. Wiadomość: Widok IV III-cie piętro Jachnik,

4447-2

Dom 3 piętrowy z oficyną przy ul. Juliusza do sprzedania natychmiast. Wiadomość ul. Piotrkowska 199 Kalinowski.

-1

Sprzedam 2 motory 16-120 koni fabryki Perkun, dynamo maszynę, walki transmisyjne i łożyska. Wiadomość i obejrzeć elektrownia w Tuszynie.

4457-2

Dziś!

ODEON

... lud odarł ciżki szat,
mieszanie karmia: morza
były tych ludzi lustem...

7 akt. wielkiej re-
wolucji francusk.

„Dzieci rewolucji”

żywe karty historii wielkiej rewolucji francuskiej

W rolach tytułowych
znakomici artyści:

Rena Renée, A. de Kersten i Oskar Beregi.

Początek przedstawień o godzinie 5-iej, w soboty i niedziele o godzinie 3-iej po południu.

CUKIERNIA

BOLESŁAWA GOSTOMSKIEGO

po gruntownym odnowieniu została otwarta.

**Codziennie od godz. 6 wiecz.
Koncerty pod dyr. R. Kantora.**

1212-b)

Pal .....

„MACHORKE”

z firmy Julian Król, Bydgoszcz.

Jest wyborna!!!

6384-d.-12

MACHORKE Fabryki Bydgoskiej

z największym % (rabatem) w każdej poleca
Stefan Lewandowski

Łódź Sienkiewicza 48 162 Nawrot. 1117 3

Sklep spożywczy do sprzeda-
nia. Wiadomość Napiórkow-
skiego 86, sklep. 4445-2

Sprzedam dom w Langówku i
ogród owocowy oparkanio-
ny siatką drucianą. Cena. 120.
000.000. Wiadomość ul. Pańska
№ 101 P. Pahl. 4442-5

Do sprzedania domek murowa
ny. Wiadomość ul. Spacero-
wa 57 Place Stoki. 4455-1

Sprzedam otomanę przedwo-
jenną, krytą imitacją skóry
szafę i lustro. Krucza 4 m. 18
4455-1

Power z wolnym kołem do
sprzedania Konstanytnowska
55 m. 15. 4473-1

Dom drewniany z ogródkiem
owocowym sprzedam katoli-
kowi polakowi, ostatni przysta-
nek tramwaju przed Pabjanica-
mi ul. Maślana № 4. 4474-2

Są do sprzedania rondle kup-
rowe i waga decymalna
Przejazd 32 m. 6. 4475-3

powozy, bryczki, rolwagi, towa-
rowe bryki, wozy węglarskie
sprzedam Kilińskiego 28. 4478-3

Konta sprzedam Kilińskiego 28.
4479-3

PAPIER po cenach fabrycz-
nych, wszelkiego ga-
tanku, Hurci i detal.
Skład papieru Bolesław Frej-
lich Al. Kościuszki № 10.
4480-10

Pół morgi żyta przy dworcu
Łódź-Kaliska sprzeda: Jas-
trzębski Grodzieńska 11 Karo-
lew. 4465-1

pospodarstwa, ogrody, domy
miejskie poleca Klabor Bia-
le Błota, poczta Ciele, powiat
Bydgoszcz Jan Klabor. 4466-2

Szafę, otomanę, łóżka, stół,
krzesła, leżankę, etażerkę
sprzedam Przejazd 24 m. 1.
4471-5

Różne:

Agenci do sprzedaży węgla po-
szukiwani zgłosić się Szkol-
na № 33 m. 19. 4535-1

Akuszerka Zofia Loba ul. Wy-
soka 27 m. 10, W. U. Z. №
426 14 | VI 1925. 4462-1

Akuszerka Pipikowa przyjmuje
A panie miejscowe i przyjez-
dne. Piotrkowska 132 m. 14.
4468-15

Cztery miliony złote na żąda-
nie. Gwarancja majątkiem,
poszukuję posady inkasenta
wagowego, zarządzającego nad-
zorca lub t. p. Oferty do Roz-
woju pod „Gwarancja”
4556-1

Skradziono paszport wydany
przez gm. Tkaczew pow. Łę-
czyckiego na imię Pięty Siani-
sława. 4458-5

Udzielam lekcji w zakresie 6-u
klas. 6-go Sierpnia 14 pral-
nia. 4427-3

potrzebny uczywy chłopiec na
posyłki, skład apteczny, Ki-
lińskiego 146. Zgłaszać się z
rodzicami. 4464-2

przyjmę na własność dziew-
czynkę do dwóch lat Sien-
kiewicza 91 m. 25. 4469-3

Potrzeba zdolna spódniczar-
ka do zakładu krawieckiego
ul. Główna Nr. 67a m. 11. 4402-1

przyblakala się suka wczel
rasy Gdańska 138 u dozorey
4466-1

STUDENT udziela matematy-
ki, łaciny, fizyki
języków. Kilińskiego 86-5 (dru-
ga drama) 4403-2

Student Uniwersyt. Jagiel. ru-
synowany korepetytor, przy-
mie lekcje na wsi (u chrześci-
jan). Zgłoszenia w administr.
„Rozwoju” pod „M-ski”
4449-2

potrzebny chłopak do piekarni
cukierniczej do różnych ro-
bót. Dziełna 10, W. Michalski.
4452-1

pracownia „Wandy” wykonywa
starannie i elegancko: ko-
stjumy od 275,000, suknie 80,000
Główna 55, 2 piętro. front. 4451-1

przyjmę posadę jako pielęgn-
narka w prywatnym domu.
Ul. Fabryczna 1, m. 19. 4441-2

potrzebna sklepowa z wyk-
ształceniem 4-5 klasowem
z kaucją 200 CCO do restauracji.
Rokicińska 56. Tamże potrze-
bna służąca, umiejąca gotować
4450-2

potrzebna uczennica, Główna
9, pralnia. 4431-1

potrzebny wspólnik do założe-
nia interesu. Posadam plac
mogę takowy wydzierżawić.
Wiadomość: Kilińskiego 71-5-b.
4433-1

Prządca rolnik kawaler z 8-io
letnią praktyką poszukuje po-
sady od zaraz pod ogólny kie-
runek lub dyspozycję. Oferty
pod „Rolnik” do Rozwoju.
4530-2

Kto by przyjął pannę do nau-
ki retuszerstwa? Łaskawe
zgłoszenia do Rozwoju pod „Re-
tuszerka”
4405-1

potrzebny uczeń cukierniczy z
roczną praktyką do cukier-
ni. Dziełna 10, W. Michalski.
4453-1

poszukuję suteryny, dobrze za-
placę. Oferty do „Rozwoju”
pod „Suteryna”. 4456-1

potrzebny człowiek do koni i
za dozorcę Ogrodowa 58 go
spodarcz. 4465-1

poszukuję panienki do lat 18
do dwojga dzieci lat 5 i 3
oraz służącej do wszystkiego
umiejącej gotować gospodar-
skie obiady Pańska 35.
4470-5

5000 nagrody za sprowadzenie
lub wskazanie szczuraka
białego, dwie czarne łaty, ogon
długi, wabi się Fiat. Zaginął
17 dni temu Piotrkowska 103-
57. 4476-1

przyblakala się suka, czarna
i podpalana z obrozą. Prawy
własciciel może odebrać. Ul.
Przejazd 15 Poustolski
4477-1

Zagubione dokumenty

Łęcka Helena zagubiła pasz-
port niemiecki, wyd. w Ło-
dzi. 4440-2

Szymkowska Sabina zagubiła
dowód osobisty wydany w
Łodzi oraz sakiewkę brązową
znajszą zecne zwrócić Sien-
kiewicza 34 - 40. 4409-1

Łęcki Bronisław zagubił do-
wód osobisty, wydany w Ło-
dzi. 4444-2

Wnuczek Bronisława i Natalja
zagubili paszport rodzinny
wyd. w Łodzi. 4418-2

Marciniak Wawrzyniec zagubił
dowód osobisty, wydany w
Starostwie Łaskiem. 4457-2

Łębska Antonina zagubiła
paszport niemiecki wydany
w Łodzi. 4472-5

Wnuczek „Barbara Tryznianka”
zagubiono 10 b. m. na Głow-
nej. Uprasza się o zwrot za na-
groda do „Rozwoju” Al. Ko-
ściuszki № 41. 4459-2

Wolnak Stefan zagubił pasz-
port polski wydany w Pa-
bjanicach. 4461-5

Meble

Z powodu wyjazdu są różne
meble do sprzedania ul. Zela-
zna 9-a naprzeciw monopola u
A. Bauera. 1166w

ZGODA

Gdańska M 77.

sprzedaje na raty
towary wełniane

P ł ó t n a
firanki, chustki, kołdry, kapy
ceraty, chodniki, linoleum etc.

Poleca się niezważać na zwyk-
łą walutę i nie wyczekiwać —
wszystko bowiem nadal drożeje

ZGODA

Gdańska M 77.

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 1300 mk., za tekstem 1000 mk. zw. ogólnie 500 mk., wśród drobnych 1000 mk. nekrologi 800 mk., komunikaty 1000 mk. za wiersz milimetrów lub jego miejsce
100 proc. więcej. Stronica przedtekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 6-iej, poz-
wala się 10 proc. Za terminowe wyhodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka opiewająca jest przyjęta od dnia zmiany bez poprzedniego zawiadomienia. „Rozwoju” można zamawia-
w Zgode u p. Lach w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Tabelkowe i fantazyjne 50 proc. drożej.

Bilans Spółki Akcyjnej „Przemysł Chemiczny w Polsce” w Zgierzu

za czas od 1 stycznia 1922 r. do 31 grudnia 1922 roku.

Stan czynny

Gotowizna	Mk.	8.316.759,93
Banki	„	231.561.928,39
Remesy	„	35.196.915,—
Place	„	18.351.826,—
Budynki	„	152.371.688,79
Maszyny i Urządzenia Fabryczne	„	327.577.383,15
Materiały techniczne, budowlane i różne	„	109.093.813,74
Ruchomości	„	11.339.828,27
Zapasy barwników, półproduktów i surowców	„	1.272.801.077,—
Dłużnicy	„	982.999.871,35
Kaucja Członków Rady	„	380.000,—
Mk.		3.149.991.086,62

Stan bierny

Kapitał zakładowy I—V emisji	Mk.	4000.000.000,—
Kapitał zapasowy	„	28.851.115,—
Kapitał rezerwowy	„	57.004.722,50
Fundusz amortyzacyjny	„	14.858.105,—
Wierzyciele	„	1.831.844.650,61
Akcepty	„	275.000.000,—
Akcje Członków Rady	„	380.000,—
Zysk	„	547.052.493,51
Mk.		3.149.991.086,62

Rachunek zysków i strat.

KOSZTY:		
Fabrykacji	Mk.	573.727.967,31
Administracyjne	„	128.250.944,13
Handlowe	„	182.099.491,46
Ogólne	„	129.835.665,33
Mk.		1.013.914.068,23
Zysk do podziału	„	547.052.493,51
Mk.		1.560.966.561,74

Pozostałość zysku z roku 1921	Mk.	455.106,40
Zysk brutto z r. 1922	„	1.560.511.455,34

Mk. 1.560.966.561,74

Podział zysków

Zysk do podziału	Mk.	547.052.493,51
5% na kapitał zapasowy	Mk.	27.352.624,—
Amortyzacja	„	100.000.000,—
Tantjema Rady i Zarządu	„	47.893.896,—
100% dywidendy od I — III em.	Mk.	150.000.000,—
100% „ „ „ IV — V „ „	„	62.500.000,—
Rezerwa na podatki	„	108.805.973,51
Na cele społeczne	„	51.000.000,—
„	„	547.052.493,51

Ważne dla przemysłu i użytku domowego
Największa oszczędność na mydle
sodzie otrzymuje się przez użycie
— płynu —

„LAVATIN“

„Lavatin” jest nieszkodliwym, najskuteczniejszym i najtaniejszym środkiem do prania. Zaoszczędza mydła 50 proc. Soda zbyteczna. Bielizna, jak również wszelkie surowce stają się śnieżno białe. Nie można „LAVATIN” porównywać z innymi ostatnio często się ukazującymi wynalazkami, które szybko znikają z rynku, o czym przekonać powinna próba w wystarczającej ilości, którą na każde żądanie otrzymać można po fabrycznej niskiej cenie w Fabryce przetworów chemicznych.

inż. T. Grabiański i D. Myślubórski

Łódź, ul. Piotrkowska 62, tel. 595

W dniu 21-go czerwca r. b. zaginął szpic mieszany wabi się „Brylek” pod dolną szczęką ma ślady po ranie. Za odprawienie lub wskazanie gdzie się znajduje dam nadrodę. Łódź, Plac Wolności 2 m. 6. (11542)

MEBLE

w kompletach

SYPIALNIE,
STOŁOWE,
SALONY,
GABINETY,
KUCHNIE,

Pokrycia meblowe,
Dywany,
Serwety,
Portjery,
Firanki

poleca
Zakład Tapicersko-
Dekoracyjny
i Magazyn Mebli

W. Łuczak

ul. Rozwadowska 2,
filja: Piotrkowska 102.
Telefon 14—25.

6198b

Na wypłatę!

firanki, kołdry, towary białe męskie i damskie

P. Chari 6408b

Piotrkowska 37, (podwórko)

Dr. med. LUBICZ

CEGIELNIANA 45.

Choroby skórne, weneryczne
moczopięciowe. Leczenie sztucz-
nym słońcem wyzn. Przyjmuje od
7—9 wieczór Dla pań oddzielna
poczekalnia. (8-7)

„Margot”

Istniejąca od 1897 r. firma
Piotrkowska 64.
Poleca ostatnie nowości
wiosenne,

Suknie domowe i wizytowe
Bluzki etaminowe, białe i truskawki
Szlafroki HALKI i fartuszki
Dżempry jedwabne i wełniane
Bielizna damska od skromnej do wykwintnej.

Krakowskie ubranka dla dziewcząt.
Pantofle Zakop.
Wetki i lewickie
Płaszczki jedwabne.

Dr. Edmund Ekkert

choroby skórne i weneryczne
Przyjmuje od 12—2 i od 5—8
Panie od 4—5. Ul. Kilińskiego
137 trzeci dom od Głównej. 1903b

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Piotrkowska 144 (róg Ewan-
ielickiej) Godz. przyjęć od
9—2 i 6—8. dla pań 5—6
1160—4

IAN CHMIEL

ŁÓDŹ, ul. Nawrot 4.
Zegary, zegarki, biżuteria.
ja. Wszelkie reperacje.
Szybko i solidnie.